

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XV. Cùm non ignores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

CAPITULUM XIII.

Ad hæc.

PARAPHRASIS.

A recta ratione alienum est, quòd unus Clericus, seu in una, seu in diversis Ecclesijs, plures dignitates, vel personatus obtineat, cum singula officia in Ecclesijs assiduitatem personarum postulent.

Notandum. Nullus Clericus duas simul Ecclesiasticas dignitates aut personatus obtinere potest. Excipe, nisi à Sede Apostolica dispensationem ex justa causa datam habeat. *c. de multa 28. hoc. tit.*

CAPITULUM XIV.

Præterea.

PARAPHRASIS.

G. Clericus in duabus Ecclesijs Burdegalesi, & Tolosana Archidiaconus constitutus fuit, & obedientiam in utraque Ecclesia canonicè professus. Sed Alex. III. mandat, ut uno, quem maluerit, Archidiaconatu contentus, alterum resignet. Ita existimo intelligendum esse hoc capitulum, ut sermo sit non de regulari Canonico, sed de Clerico sæculari, qui super Archidiaconatu institutionem, aut investituram accipiens, Episcopo obedientiam jurare debet. *c. 3. de majoritate.*

Notandum. Qui duas dignitates, aut beneficia curata consecutus fuit, olim cogebatur alterum, quòd maluerit, resignare: sed hodie beneficium priùs obtentum ipso jure vacat, ita ut retineri amplius non possit. *c. de multa. 28. hoc. tit. & Extrar. Excerabilis de præbendis, & dixi in c. 3. de Clericis non residentiibus.*

CAPITULUM XV.

Cum non ignores.

PARAPHRASIS.

Sacerdos quidam in una Ecclesia intitultus, ab Archipresbytero, seu Decano, &

Clericis alterius Ecclesiæ electus etiam fuit, ea propter opposuerunt se huic electioni alterius Ecclesiæ Clerici, ad Sedem Apostolicam causam deferentes; quòd etiam dictus Sacerdos nuntium destinavit. Alex. III. hic scribit ad Archiepiscopum Genuensem, indignum esse, & Canonibus contrarium, si uni personæ in duabus Ecclesijs locus detur, & ideò mandat, ut Presbyterum illum suo, quòd priùs habuit, beneficio contentum esse, faciat; tamen verò alterius Ecclesiæ Archipresbyter, & Clerici, in illum antea consenserint, quia tamen jam dissentiant, non decet, ut cum ipsorum scandalo in eadem Ecclesia recipiatur.

SUMMARIUM.

Spektato jure communi Canonico, non potest aliquis in duabus Ecclesijs esse intitultus, ita ut Electores, si resciant, quòd eligendus aliud beneficium habet, quòd dimittere nolit, possint à sua electione recedere.

Notandum. Spektato communi Jure Canonico, non potest aliquis in duabus Ecclesijs esse intitultus, idque propter residentiam, & assidui servitij obligationem, sicuti dixi in *c. 3. tit. preced. & c. quias. hoc. tit.* Quæstio est, si Capitulum Clericum beneficiarium, seu habentem jam beneficium, eligat ad aliud beneficium, quæ simul teneri non possunt, num subsistat electio, an verò electores recedere possint. Resp. cum Innocent. in *c. ult. tit. precedentis. Abb. hic. n. 8.* Vel electores sciunt, quòd electus aliud beneficium tunc possideat, vel nesciunt: hoc secundo casu recedere possunt ab electione, si electus priùs beneficium dimittere nolit, quia præsumendum est, quòd electionem facere voluerint, conformiter juri communi aut statuto suo: in primo autem casu iterum distinguendum, num beneficium secundum sit multò melius, ita ut electus ascendere, seu promoveri censeatur, tunc censeatur fieri electio

Etio sub conditione, seu potius modo, ut electus prius beneficium dimittat; an verò secundum non sit notabiliter melius, tunc Clerici electores censeri possunt, quantum in ipsis est, recedere velle à statuto suo, atque remittere residendi obligationem, vel si communi iure residentia postulatur, contenti esse, ut dispensatio impetretur. Dico. Quantum in ipsis est, quia si beneficium residentiam postulet, non possunt Capitulares absque Episcopi sui autoritate eam remittere, & statum Ecclesie alterare, aut ejus laudabiles constitutiones approbatas infringere, prout habetur *in c. cum consuetudinis 9. de consuetudine*. Quare Episcopus in tali casu se opponere potest.

CAPITVLVM XVI.

Cùm secundùm.

PARAPHRASIS.

Quia teste Apost. 1. ad Corinth. 9. qui altari seruit, vivere debet de altari, & qui ad onus admoventur, à mercede removeri non debet, idè & Clerici vivere debent ex patrimonio Christi, cuius seruitio deputati sunt, quod & nominis ratio ostendit, dicti enim sunt Clerici à *κλῆρος*, quia in sortem seu hereditatem Domini assumpti sunt, vel quia in ipso hereditatem assequuntur, ut verè cum Prophe-
ta *Psal. 15.* dicere possint: Dominus pars hereditatis meæ. Tametsi verò antecessores Pontifices eorum Clericorum ordinationes, qui sine titulo promouentur, propter odium ordinatorum, irritas esse voluerunt, tamen Innocent. III. mitius agere volens decernit, ut ordinatorum, vel eorum successores, ordinatis tamdiu vitæ necessaria provideant, donec Ecclesiastica beneficia assequantur; quam ob rem, cùm G. Clericus quondam ab Episcopo Zamorensi, nullò presentante, Subdiaconus ordinatus sit, ideo Innocentius III. mandat Successori Episcopo, ut si ij, quibus examen super

dicto G. Clerico commisit, ipsum Episcopum legitime citarint, ut per se, vel per idoneum Procuratorem interire, atque proponat, quæ tam super persona idoneitate, quam super quantitate & qualitate beneficii, proponenda esse censuerit. Quòd si Commissarij Papales Clericum ad beneficium idoneum esse iudicauerint, tunc Episcopus tamdiu ei vitæ sustentationem congruam subministret, donec per ipsum Episcopum, vel in Zamorensi, vel in alia Ecclesia, Ecclesiasticum beneficium assequatur; & scire debet Episcopus, si ab Examinatoribus idoneus fuerit iudicatus Clericus, atque Episcopus ei juxta Pontificis mandatum beneficium non prouiderit, quòd per censuram Ecclesiasticam ad id adigitur,

SUMMARIUM.

1. Clericus ministrans Ecclesie ex bonis Ecclesiasticis alii debet, non quidem abutendo patrimonio Christi ad usus profanos, sed ad usus necessaria sustentationis.
2. Ita ut ad eundem spectet emolumentum, ad quem spectat onus.
3. Ab Erymo vocabuli argumentum docendum.
4. Etsi juxta antiquos Canones irrita fuerit ordinatio, sine titulo legitime facta, saltem quoad executionem, in odium ordinatorum, hodie tamen suspensio hac non amplius locum habet, sed Episcopus ordinans, si culpam admittit, ad sustentationem obligatur, si in sacris sine titulo ordinavit Clericum.
5. Nisi Clericus, qui Ordines sacros suscepit, eum decepit: quo in casu locum adhuc habet, quoad executionem suscepti Ordinis, suspensio.
6. Vel ante ordinationem remittat sibi factam sustentationis promissionem, aut de ea remittenda paciscatur, aut fingat